

Arvo Pärt

“El misticisme del segle XXI”

Fundació Studium Aureum

Temporada 2015-16, concert núm. 2

Arvo Pärt

Für Anna Maria

per a piano

Solfeggio

per a cor i cordes

Für Alina

per a piano

Wheihnachtliches Wiegenlied

Per a cor femení i cordes

Variationen zur Gesundung von Arinuschka

per a piano

Morning Star

per a cor a capella

Es sang vor langen Jahren

Per a contralt, violí i viola

Da pacem Domine

per a cor i cordes

Spiegel im Spiegel

per a viola i piano

Eesti hällilaul

Per a cor femení i cordes

Mozart-Adagio

per a violí, violoncel i piano

Salve Regina

Per a cor, cordes i celesta

Dedicat a Francisco Serra Romaguera, pare del nostre estimat cantaire Joan

Studium Aureum

Solistes:

Violí: Ramon Andreu
Viola: M José Gómez de la Vega
Violoncel: Dmitry Struchkov
Piano/celesta: Andreu Riera
Mezzo-soprano: Waltraud Muncher

Orquestra:

Concertino: Ramon Andreu
Violins: Laura Álvarez, Kepa Arteché, Ricardo Duato,
Paula Marqués, Sebastià Pou, Xavier Pericàs. Marta Saura
Violes: M José Gómez de la Vega, Lluís Oliver
Violoncels: Dmitry Struchkov, Joana Gual
Contrabaix: Anna Endzelm

Cor:

Sopranos: M José Campaner, Rosana Delgado, Bàrbara Femeníes,
Do-in Peleteiro, M Antònia Riutort, Maria Rosselló,
Francesca M Salas, Sandra Solascasas

Contralts: Amelia Forteza, Joana Furió, Petra Genestra,
Margalida M Riutort, M de Gràcia Salas, Montserrat Sobrevias

Tenors: Sergi Gil, Guillem Nicolau, Joan Serra, Detlef Reshof

Baixos: Joan Brunet, Guillem Cortés, Llorenç Melià,
José Gabriel Serrano, Joan Carles Simó, Santiago Torresquesana

Director: Carles Ponseti Verdaguer

Xerrada introductòria al concert:

Mercè Pons; compositora

“Tintinnabuli”

Carles Ponseti Verdaguer

Fa un grapat d'anys, quan encara la tecnologia no ens permetia entrar mitjançant la xarxa, a arxius, biblioteques, tendes, i accedir a molta informació, solia realitzar un viatge quasi anualment a Londres. El seu objectiu prioritari era el de "cercar" i comprar música impresa. Record que trespava i trespava incansablement, passava hores i hores a les nombroses tendes que hi havia (avui han desaparegut la immensa majoria). N'hi havia una en la qual especialment s'hi trobava música del segle XX. En aquells anys m'esforçava per "estar al dia", la música especialment coral no era fàcil d'entendre i d'interpretar a simple vista. Vaig trobar un prestatge amb unes partitures que cridaven l'atenció pel seu color blanc brillant, enquadernades de manera molt austera, en obrir-les em va parèixer com si l'espai diàfan i clar de la portada continués al dintre i els pentagrames i les notes fossin un aspecte que estèticament continués la idea del seu disseny. La música aflorava d'una manera tan clara i senzilla que xocava amb el concepte que he descrit anteriorment: poques notes, una estructura simple però rotunda i, el que jo no sabia, una càrrega expressiva i una profunditat que encara no coneixia. Vaig comprar-ne algunes (la veritat sense conèixer res del seu autor) amb la idea de "estudiar-les".

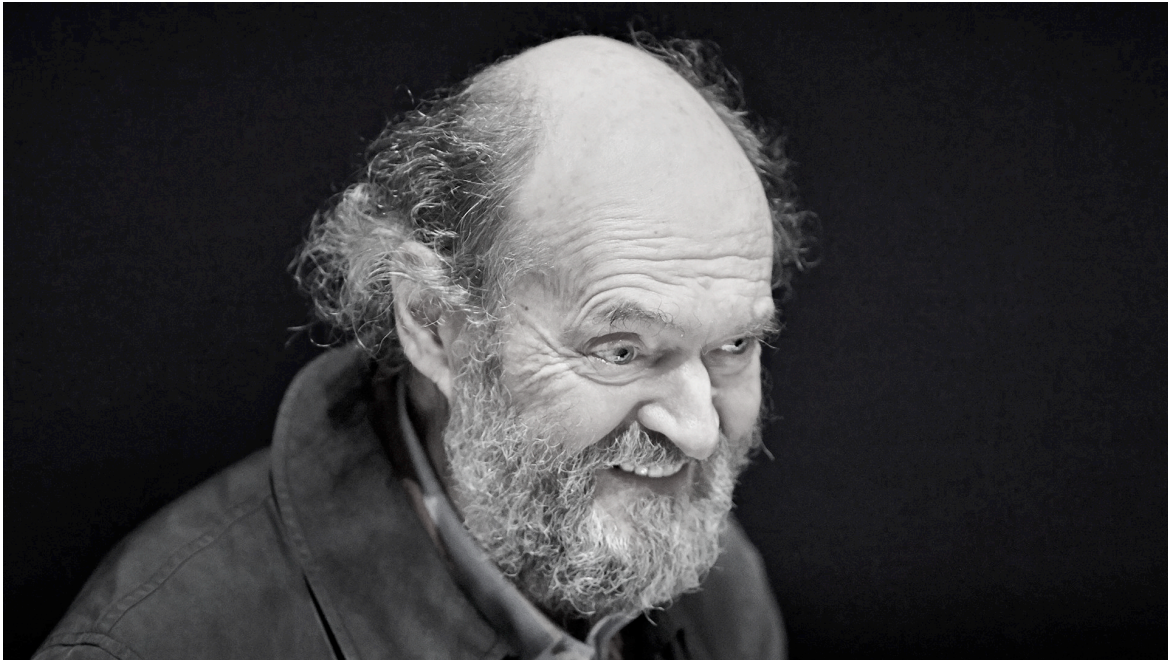
De tant en tant llegia i tocava aquelles partitures, al principi acostumat a d'altres conceptes musicals, no les entenia molt bé i em fixava en la seva sonoritat molt característica. Vaig anar coneixent més a l'autor, la seva música era coneguda i reconeguda, a poc a poc es va convertir en un fenomen gairebé de masses (parlem de l'àmbit de la música clàssica i actual), la seva música sonava a

la ràdio, els malalts terminals l'escoltaven, era part de la banda sonora de pel·lícules... La seva música i persona anaven transcendint i, de la mateixa manera, jo vaig sentir la necessitat de comprendre i d'interpretar aquesta música.

Arvo Pärt va néixer l'any 1935 a Estònia, l'any 1968 (sota la dominació russa) la seva obra "Credo" va ser prohibida. Això va dur al compositor a un estat de desesperació, sofrint l'aïllament i la frustració. Fruit d'aquest estat va entrar en la meditació i contemplació dedicant-se a l'estudi del gregorià i la música dels segles XIII al XVI. D'aquesta manera la manca de llibertat creativa i aïllament social del compositor varen marcar el seu món musical. La capacitat de convertir la seva situació de repressió ideològica i física en un estat creatiu i de lluita per les llibertats transcendí el fet purament creatiu.

Arvo Pärt va assumir un prestigi internacional amb la seva manera d'entendre el fet creatiu musical. El seu estil anomenat "tintinnabuli" (so de les campanes) es basa en la reducció, és a dir, la sobrietat i l'economia de medis per arribar al discurs pur sense ornaments ni artificialitats. Arvo Pärt ha afirmat que la seva música és similar a la llum que passa a través d'un prisma: això vol dir que pot tenir un significat diferent per cada oient, ja que crea un espectre d'experiències musicals, com un lluminós "Arc de Sant Martí".

Com a persona privada dels seus drets, Arvo Pärt ha estat un defensor de les llibertats, un activista destacat en les denúncies dels abusos i atacs als drets fonamentals de les persones.

La seva obra reflecteix aquesta sensibilitat amb dedicatòries a persones compromeses en la lluita per les llibertats, un exemple és l'obra dedicada a "Anna Politkovskaya" periodista assassinada a Moscow, o "Da pacem Domine" escrita uns dies després dels atemptats de Madrid de l'11 de novembre del 2004.

Encara que la música actual és majoritàriament rebutjada per l'oient (a voltes amb raó), la nostra tasca d'intèrprets i sobretot de músics compromesos amb l'art i amb el fet creatiu ens obliga en certa manera a viure la música com un fet "actual" que no es pot deslligar de les nostres vides. Antigament la música significava molt més que en l'actualitat, estava íntimament lligada al seu present i rarament s'escoltava la música d'altres temps. Això era una demanda de l'oient no del compositor ni del músic. Per exemple al temps de Mozart no s'interpretava música que no fos de la seva època, si algú hagues programat música de Vivaldi o Purcell segurament ningú hagues anat al concert, en tot cas com el mateix Mozart va fer

amb el Messies de Handel, les obres del passat se "modernitzaven" al gust de l'època (el mateix que ha fet Pärt amb l'Andante de Mozart).

Avui ens hauríem de demanar què passa amb la música i si només ens hem quedat amb el concepte de la "bellesa" com a l'únic ingredient que ens interessa. La música dels grans compositors és molt més que acariciar l'orella o relaxar-se i com totes les coses importants a la vida necessita una comprensió i una interactuació per gaudir completament i amb llibertat d'ella.

La música d'Arvo Pärt pot ser molt bé un punt de partida per a molts d'aficionats i persones d'orelles inquietes. Una música per a mi plena en tots els sentits, com antigament es construïren les catedrals, es varen escriure les millors poesies o es varen compondre les millors músiques. L'artesanía, l'ofici, la inspiració, la senzillesa, la claredat, la profunditat, la universalitat, la humilitat, el compromís i moltes altres coses es troben en les seves composicions.

"Tintinnabuli"

Carles Ponseti Verdaguer

Hace muchos años, cuando todavía la tecnología no nos permitía entrar mediante la red a archivos, bibliotecas, tiendas, y a acceder a mucha información, solía realizar un viaje casi anualmente a Londres. Su objetivo prioritario era el de "buscar" y comprar música impresa. Recuerdo que buscaba y rebuscaba incansablemente, pasaba horas y horas en las numerosas tiendas que había (hoy han desaparecido la inmensa mayoría). Había una en la que especialmente se encontraba música del siglo XX. En aquellos años me esforzaba por "estar al día", la música especialmente coral no era fácil de entender y de interpretar a simple vista. Encontré un estante con unas partituras que llamaban la atención por su color blanco brillante, encuadernadas de manera muy austera, al abrirlas me pareció como si el espacio diáfano y claro de la portada continuara allá dentro y los pentagramas y las notas fueran un aspecto que estéticamente continuara la idea de su diseño. La música afloraba de una manera tan clara y sencilla que chocaba con el concepto que he descrito anteriormente: pocas notas, una estructura simple pero rotunda y, lo que yo no sabía, una carga expresiva y una profundidad que aún no conocía. Compré algunas (la verdad sin conocer nada de su autor) con la idea de "estudiarlas".

De vez en cuando leía y tocaba aquellas partituras, al principio acostumbrado a otros conceptos musicales, no las entendía muy bien y me fijaba en su sonoridad muy característica. Fui conociendo más al autor, su música era conocida y reconocida, poco a poco se convirtió en un fenómeno casi de masas (hablamos del ámbito de la música clásica y actual), su música sonaba en la radio, los enfermos terminales lo escuchaban, era parte de la banda

sonora de películas... Su música y persona iban trascendiendo y, del mismo modo, yo sentí la necesidad de comprender y de interpretar esta música.

Arvo Pärt nació en 1935 en Estonia, en 1968 (bajo la dominación rusa) su obra "Credo" fue prohibida. Esto llevó al compositor a un estado de desesperación, sufriendo el aislamiento y la frustración. Fruto de este estado entró en la meditación y contemplación dedicándose al estudio del gregoriano y la música de los siglos XIII al XVI. De esta manera la falta de libertad creativa y aislamiento social del compositor marcaron su mundo musical. La capacidad de convertir su situación de represión ideológica y física en un estado creativo y de lucha por las libertades trascendió el hecho puramente creativo.

Arvo Pärt asumió un prestigio internacional con su manera de entender el hecho creativo musical. Su estilo llamado "tintinnabuli" (sonido de las campanas) se basa en la reducción, es decir, la sobriedad y la economía de medios para llegar al discurso puro sin adornos ni artificialidades. Arvo Pärt ha afirmado que su música es similar a la luz que pasa a través de un prisma: esto quiere decir que puede tener un significado diferente para cada oyente, ya que crea un espectro de experiencias musicales, como un luminoso "Arco Iris".

Como persona privada de sus derechos, Arvo Pärt ha sido un defensor de las libertades, un activista destacado en las denuncias de los abusos y ataques a los derechos fundamentales de las personas.

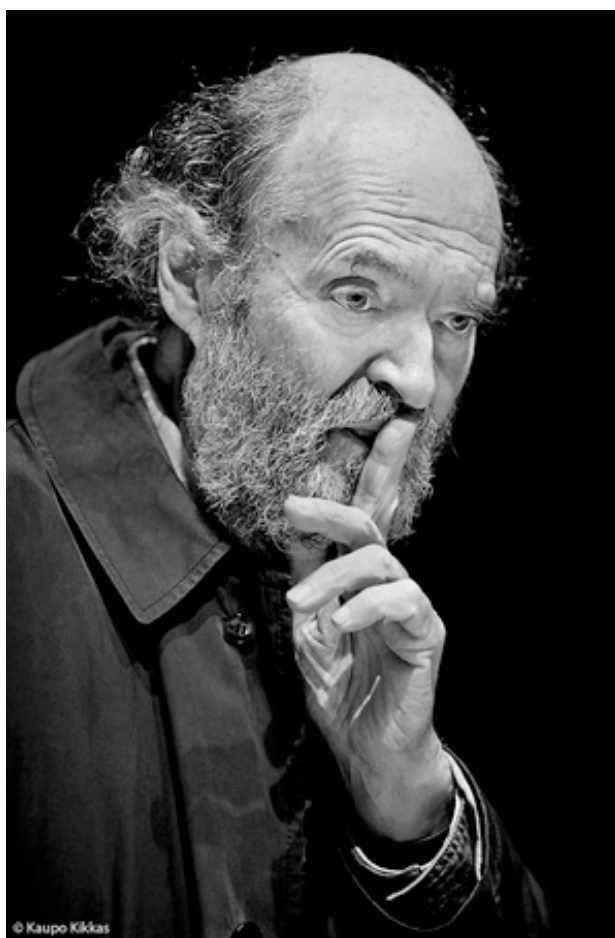
Su obra refleja esta sensibilidad con dedicatorias a personas comprometidas en la lucha por las libertades, un ejemplo es la obra dedicada a "Anna Politkovskaya", periodista asesinada en Moscú, o "Da pacem Domine" escrita unos días después de los atentados de Madrid del 11 de noviembre de 2004.

Aunque la música actual es mayoritariamente rechazada por el oyente (a veces con razón), nuestra labor de intérpretes y sobre todo de músicos comprometidos con el arte y con el hecho creativo nos obliga en cierto modo a vivir la música como un hecho "actual" que no se puede desligar de nuestras vidas. Antiguamente la música significaba mucho más que en la actualidad, estaba íntimamente ligada a su presente y raramente se escuchaba la música de otros tiempos. Esto era una demanda del oyente no del compositor ni del músico. Por ejemplo, en el tiempo de Mozart no se interpretaba música que no fuera de su época, si alguien hubiera programado música de Vivaldi o Purcell seguramente nadie hubiera ido al concierto, en todo caso como el propio Mozart hizo con el Mesías de Handel, las obras del pasado se "modernizaban" al gusto de la época (lo mismo que ha hecho Pärt con el Andante de Mozart).

Hoy deberíamos preguntarnos qué pasa con la música y si sólo nos hemos quedado con el concepto de la "belleza" como el único ingrediente que nos interesa. La música de los grandes compositores es mucho más que acariciar el oído o relajarse y como todas las cosas importantes en la vida necesita una comprensión y una interacción para disfrutar completamente y con libertad de ella.

La música de Arvo Pärt puede ser muy bien un punto de partida para muchos aficionados y personas de oídos inquietos. Una música para mí plena en todos los sentidos, como antiguamente se construyeron las catedrales, se escribieron las

mejores poesías o se compusieron las mejores músicas. La artesanía, el oficio, la inspiración, la sencillez, la claridad, la profundidad, la universalidad, la humildad, el compromiso y muchas otras cosas se encuentran en sus composiciones.

Solfeggio

do, re, mi, fa sol, la, ti

Wheihnachtliches Wiegenlied

I radila Sīna svayevo Pyervyentsa
i pyelenala Yevo i palazhīla Yevo
vyasli, patomushto nye bilo
im myesta vgastinitse.
I pyelenala Yevo i palazhīla Yevo vyasli.

Morning Star

Christ is the morning star,
who when the night of this world is
past brings to his saints the
promise of the light of life opens
everlasting day.

Es sang vor langen Jahren

Es sang vor langen Jahren
whol auch die Nachtigall.
Das war wohl süsser Schall,
da wir zusammen waren.

Ich sing und kann nicht weinen
und spinne so allein
der Faden klar und rein,
solang der Mond wird scheinen,

Da wir zusammen waren,
da sang die Nachtigall.
Nun mahnet mich ihr Schall,
dass du von mir gefahren.

So oft der Mond mag scheinen,
so denk ich dein allein.
Mein Herz ist klar und rein.
Gott wolle uns vereinen,

Seit du von mir gefahren.
singt stets die Nachtigall.
Ich denk bei ihrem Schall,
wie wir zusammen waren.

Solfeig

do, re, mi, fa sol, la, ti

Bressol de Nadal

I va donar a llum al seu fill
primogènit, i el va embolicar en
els bolquers, i el posà en una
menjadora, perquè no hi havia
lloc per a ells a l'hostal.

Estrella del matí

Crist és l'estrella del matí,
el qual, quan hagi passat la nit
d'aquest món, portarà als seus
sants la promesa de la llum de la
vida i ens obrirà el dia etern.

Cantava ja fa molts anys

Cantava ja fa molts anys
tal com ara un rossinyol.
Aquest era un dolç so
perquè estàvem junts.

Jo cant i no puc plorar
i així, tota sola, jo filaré
el fil clar i pur
mentre brilli la lluna.

Quan erem junts,
llavors cantava el rossinyol;
ara el seu cant vetlla sobre mi
ja que m'has abandonat.

Tan sovint com la lluna brilla,
jo només pens en tu.
El meu cor és clar i pur.
Que Déu vulgui reunir-nos.

Des que tu m'has deixat,
el rossinyol canta cada dia,
quan escolt el seu cant,
pens quan estàvem junts.

Solfeo

do, re, mi, fa sol, la, ti

Nana de Navidad

Y dio a luz a su hijo primogénito,
y lo envolvió en pañales,
y lo acostó en un pesebre,
porque no había lugar para
ellos en la posada.

Estrella de la mañana

Cristo es la estrella de la mañana,
el cual, cuando haya pasado la
noche de este mundo, llevará a sus
santos la promesa de la luz de la
vida y nos abrirá el día eterno.

Cantaba hace muchos años

Largos años de hecho,
como ahora allí cantó el ruiseñor;
el sonido era realmente dulce;
entonces, estábamos juntos.

Yo canto y no puedo llorar
así, sola, yo hilaré
el hilo claro y puro
mientras brille la luna.

Cuando estábamos juntos,
entonces cantaba el ruiseñor;
ahora su canto vela sobre mí
ya que me has abandonado.

Tan a menudo como la luna brilla,
yo sólo pienso en ti.
Mi corazón es claro y puro.
Que Dios quiera reunirnos.

Desde que tú me has dejado,
el ruiseñor canta cada día,
cuando escucho su canto,
pienso cuando estábamos juntos.

Gott wolle uns vereinen.
Hier spinn ich so allein.
Der Mond scheint klar und rein,
ich sing und möchte weinen.

Da pacem Domine

Da pacem Domine
in diebus nostris
qui a non est alius
qui pugnet pro nobis
nisi tu Deus noster

Eesti häällilaul

Kuus-kuus, kallike.

Salve Regina

Salve, Regina,
Mater misericordiae:
Vita, dulcedo,
et spes nostra, salve.
Ad te clamamus,
exsules, filli evae.
Ad te suspiramus, gementes et
flentes in hac lacrimarum valle.
Eia ergo Advocata nostra,
illos tuos misericordes oculos
ad nos converte.
Et Iesum, benedictum fructum
ventris tui,
nobis post hoc exilium ostende.
O clemens, O pía,
O dulcis Virgo María.

Que Déu ens reuneixi!
Aquí jo fil tan sola.
La lluna brilla clara i pura,
i jo cant i tenc ganas de plorar.

Dóna la pau, Senyor

Senyor, dóna la pau
als nostres dies,
perquè no hi ha ningú
que lluiti per nosaltres,
si no ets tu, Déu nostre.

Bressol Estonià

No, ni, no

Salve, Reina

Salve, Reina,
Mare de misericòrdia,
vida, dolçor,
esperança nostra, salve.
A tu clamam
els pobres fills d'Eva.
A tu suspiram gemegant i plorant
en aquesta vall de llàgrimes.
Apa, doncs, advocada nostra, gira
cap a nosaltres aqueixos ulls teus
misericordiosos.
I després d'aquest exili
mostra'ns Jesús,
fruit beneït del teu ventre.
Oh clement, oh piadosa,
oh dolça Verge Maria.

Que Dios nos reúna!
Aquí yo hilo tan sola.
La luna brilla clara y pura,
y yo canto y tengo ganas de llorar.

Da la paz, Señor

Señor, da la paz
en nuestros días,
porque no hay nadie
que luche por nosotros,
si no eres tú, nuestro Dios.

Nana Estónia

Nana, nana

Salve, Reina

Salve, Reina,
Madre de misericordia,
vida, dulzura,
esperanza nuestra, salve.
A ti clamamos
los pobres hijos de Eva,
a ti suspiramos, gimiendo y
llorando en este valles de lágrimas.
Venga pues, abogada nuestra,
vuelve hacia nosotros aquellos ojos
tuyos misericordiosos.
Y después de este exilio
muéstranos a Jesús,
fruto bendito de tu vientre.
Oh clemente, oh piadosa,
oh dulce Virgen maría.

Traducció i adaptació dels textos: Joan Carles Simó

**SOPAR SOLIDARI
A BENEFICI DELS
REFUGIATS DE**

SÍRIA

**DIJOUS 19 DE NOVEMBRE
A PARTIR DE LES 20:30 H**

PREU: 60 €

**VENDA ANTICIPADA D'ENTRADES
I FILA ZERO:**

677 65 11 45

ENTITATS BENEFICIARIES

COL-LABOREN

Moll de la Llonja, s/n. 07012 Palma de Mallorca · info@restaurantpesquero.com · www.restaurantpesquero.com · facebook.com/pesqueropalma

DURENDESA[®]
ASESORES INMOBILIARIOS

www.fundaciostudiumaureum.cat
email: info@fundaciostudiumaureum.cat